

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
Новомосковського міського
ліцею «Самара»

протокол № 7
від 05 лютого 2020 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом в.о. директора
Новомосковського міського
ліцею «Самара»

08 лютого 2020 року № 20-О

ПОЛОЖЕННЯ

про внутрішній моніторинг якості освітнього процесу у Новомосковському міському ліцеї «Самара»

1. Загальні положення.

- 1.1. Положення про внутрішній моніторинг якості освітнього процесу у Новомосковському міському ліцеї «Самара» (далі – Положення) регламентує порядок, процедуру і форми проведення контролю за якістю освітнього процесу у Новомосковському міському ліцеї «Самара» у вигляді моніторингових досліджень.
- 1.2. Нормативною базою моніторингу якості освітнього процесу в закладі є:
 - Конституція України;
 - Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;
 - Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 13.07.2020 р. №764-IX;
 - Інші закони;
 - накази МОН,
 - Статут ліцею;
 - Стратегія розвитку Новомосковського міського ліцею «Самара».
- 1.3. Провідним напрямком удосконалення системи освіти є формування системи управління якістю освіти засобами моніторингу розвитку та контролю якості освіти із залученням усіх зацікавлених учасників освітнього процесу.
- 1.4. Дане Положення спрямоване на підвищення якості освіти, активізацію та удосконалення діяльності ліцею.
- 1.5. Внутріліцейський моніторинг передбачає збирання (первинні дані), аналіз та оцінку якості освіти, зберігання (створення і ведення бази

даних), прогнозування та розробку рекомендацій щодо корекційної роботи.

- 1.6. Моніторингові дослідження проводяться моніторинговою службою з питань внутрішнього моніторингу якості освітнього процесу у Новомосковському міському ліцеї «Самара»
- 1.7. Положення Положення про внутрішній моніторинг якості освітнього процесу у Новомосковському міському ліцеї «Самара» схвалюється педагогічною радою та затверджується наказом директора ліцею.
- 1.8. Заклад освіти у своїй діяльності керується чинним законодавством, нормативно-правовими документами з питань організації освітнього процесу та даним Положенням.
- 1.9. Дане Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу.
- 1.10. У цьому положенні використовуються такі терміни:

Моніторинг – це спеціально організований, постійний, цільовий контроль і діагностика стану освіти на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань з метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами, відстеження ходу будь-яких процесів за чітко визначеним показником.

Моніторинг в освіті – це система збирання, обробки, зберігання і розповсюдження інформації про освітню систему або окремі її компоненти, яка орієнтована на інформаційне забезпечення управління, що дозволяє робити висновки про стан об'єкта у будь-який момент часу і дає прогноз її розвитку.

Призначення моніторингу – забезпечити всіх учасників освітнього процесу зворотним зв'язком, що дозволяє вносити послідовні зміни в хід реалізації освітньої програми з метою підвищення якості її результатів.

Якість освіти – інтегральна характеристика системи освіти, яка відображає ступінь відповідності досягнутих реальних освітніх результатів та умов освітнього процесу нормативним вимогам, соціальним і особистісним очікуванням.

2. Мета моніторингу.

- 2.1. Отримання оперативної, точної інформації про стан результативності освітнього процесу у ліцеї.
- 2.2. Виявлення дійсних результатів шкільної освіти і можливості на цій основі коригувати Стратегію розвитку ліцею, прогнозування тенденцій розвитку системи навчання в ліцеї.
- 2.3. Виявлення реального рівня кваліфікації педагогічних кадрів, їх підготовленість до вирішення інноваційних завдань.
- 2.4. Відстеження динаміки освітніх послуг, ефективність управління освітнім процесом.

3. Завдання моніторингу.

- 3.1. Здійснення систематичного контролю за освітнім процесом.
- 3.2. Виявлення типових ознак успіху та недоліків управлінської і педагогічної діяльності.
- 3.3. Задоволення інформаційних запитів адміністрації й основних структур закладу освіти щодо створення прогнозів, аналітичних, довідкових матеріалів.
- 3.4. Виявлення й оцінювання відповідності фактичних результатів діяльності педагогічної системи її кінцевій меті.

4. Предмет моніторингу.

Предметом моніторингу є якість освітнього процесу в ліцеї.

5. Об'єкти моніторингу.

Об'єктом моніторингу є система організації освітнього процесу в ліцеї.

- 5.1. Освітнє середовище:
 - контингент тих, хто навчається;
 - кадрове (педагогічне) забезпечення освітнього процесу;
 - оснащеність освітнього процесу.
- 5.2. Ті, хто навчаються:
 - ступінь адаптації до навчання учнів 7-х, 10-х класів;
 - рівень навченості (з усіх предметів);
 - рівень вихованості учнів;
 - рівень роботи з обдарованими дітьми;
 - модель випускника, рівень її досягнення учнями ліцею (за ступенями навчання).
- 5.3. Педагогічні працівники (і класні керівники):
 - рівень професійної компетентності;
 - якість і результативність педагогічної роботи;
 - рівень інноваційної діяльності;

- аналіз педагогічних труднощів (через анкетування);
 - самоосвітня діяльність.
- 5.4. Освітній процес:
- відомості про виконання всеобучу;
 - аналіз стартового, проміжного та підсумкового контролю за рівнем навчальних досягнень учнів.
- 5.5. Соціально-психологічне супроводження освітнього процесу:
- соціальний паспорт класу;
 - психологічна діагностика;
 - профілактична робота.
- 5.6. Здоров'язберігаючий аспект, безпека життєдіяльності, охорона праці.

6. Суб'єкти моніторингу.

Суб'єктами моніторингу виступають:

- моніторингова служба;
- адміністрація ліцею.

7. Форми та методи моніторингу.

7.1. Основними формами моніторингу є:

- самооцінювання власної діяльності педагогами, учнями, адміністрацією;
- внутрішня оцінка діяльності адміністрацією, керівниками спільнот, груп тощо.

7.2. Методи моніторингу:

- метод спостереження;
- метод анкетування;
- метод ранжування;
- метод бесіди;
- метод соціометричного вибору.

8. Критерії моніторингу:

- об'єктивність (створення рівних умов для всіх учасників освітнього процесу);
- систематичність (згідно алгоритму дій, етапів та в певній послідовності);
- валідність (відповідність завдань змісту досліджуваного матеріалу, чіткість оцінювання, шляхи перевірки результатів);
- надійність (повторний контроль іншими суб'єктами);
- гуманізм (в умовах довіри, поваги до особистості);

- результативність (має тільки стимулюючий характер для змін певної діяльності).

9. Основні напрямки моніторингу.

- 9.1. Моніторинг здійснюється за різними напрямками залежно від його цілей, рівня здійснення й обстежуваного об'єкта. До основних напрямків моніторингу належать:
- дотримання законодавства у сфері освіти;
 - оснащеність освітнього процесу;
 - рівень навчальних досягнень;
 - організація превентивної освіти дітей та молоді;
 - професіоналізм педагогічних працівників;
 - організація управлінської діяльності;
 - ефективність виховних систем;
 - виконання соціального замовлення.
- 9.2. Моніторинг якості системи освіти, організований згідно з обраними напрямками, використовує різні види вимірювань: педагогічні, дидактичні, соціологічні, психологічні, медичні, санітарно-гігієнічні, демографічні, статистичні та ін.
- 9.3. На підставі моніторингу фіксується стан якості системи освіти, прогнозується її розвиток.

10. Функціональні обов'язки учасників моніторингу.

- 10.1. Адміністрація ліцею:
- розробляє і втілює внутрішньошкільну систему моніторингу якості освіти і виховання;
 - установлює і затверджує порядок, періодичність проведення моніторингових досліджень;
 - визначає шляхи подальшого розвитку закладу освіти.
- 10.2. Моніторингова служба:
- проводить моніторингові дослідження;
 - аналізує результати моніторингу;
 - веде облік результатів моніторингу;
 - розробляє рекомендації з усунення виявлених недоліків.
- 10.3. Класний керівник:
- проводить контроль за всеобучем кожного учня;
 - своєчасно доводить підсумки до відома батьків;
 - своєчасно подає інформацію для моніторингу.
- 10.4. Учитель:

- визначає й аналізує рівень навчальних досягнень учнів з предметів за результатами тестування, контрольних зрізів, підсумків за семестри, навчальний рік;
- визначає шляхи підвищення навчальних досягнень учнів;
- своєчасно подає інформацію для моніторингу.

11. Інформаційний фонд моніторингу.

11.1. Реалізація моніторингу передбачає організацію постійного відстеження й накопичення даних на основі:

11.1.1. Документів і матеріалів, отриманих у ході:

- опитування, анкетування учасників освітнього процесу;
- державної підсумкової атестації випускників;
- підвищення кваліфікації та атестації педагогічних і керівних кадрів.

11.1.2. Результатів зовнішнього незалежного оцінювання;

11.1.3. Результатів планових спеціально організованих моніторингових досліджень.

11.2. Отримана в процесі моніторингу інформація має відповідати таким вимогам:

- об'єктивність (відображення реального стану справ);
- точність (мінімальність у похибках вимірювань);
- повнота (оптимальність джерел інформації);
- достатність (прийняття обґрунтованих рішень);
- систематичність (приведення різноджерельної інформації до спільного знаменника);
- оперативність (своєчасність інформації);
- доступність (реальність вирішуваних проблем).

12. Порядок проведення моніторингу.

12.1. Організація роботи та загальне керівництво щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію ліцею.

12.2. Робота з проведення внутрішнього моніторингу здійснюється моніторинговою службою ліцею.

12.3. Педагог має можливість обрати один із запропонованих видів моніторингу.

12.4. Моніторингові дослідження вчитель координує та узгоджує з головою моніторингової служби та адміністрацією ліцею.

12.5. Для проведення моніторингових досліджень використовуються тільки апробовані технології (інструментарії).

- 12.6. Педагогічні працівники несуть відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу, зазначених у даному Положенні протягом всієї своєї діяльності.
- 12.7. Директор ліцею несе відповідальність за дотримання критеріїв здійснення моніторингу на рівні ліцею.
- 12.8. Результати моніторингових досліджень педагогів узагальнюються за формою, затвердженою моніторинговою службою ліцею.
- 12.9. Узагальнення моніторингових досліджень на рівні ліцею проводить моніторингова служба ліцею.
- 12.10. Аналіз та обговорення підсумків моніторингових досліджень проводиться щороку на засіданнях предметних кафедр ліцею, педагогічної ради ліцею.
- 12.11. Матеріали моніторингових досліджень зберігаються протягом року, а підсумкові – протягом навчання учнів, з якими проводився моніторинг.
- 12.12. Моніторингові дослідження можуть проводитися з учнями, педагогічними працівниками ліцею, з батьками та громадськістю.
- 12.13. Моніторинг може проводитись як під час освітнього процесу, так і в позаурочний час.
- 12.14. Проведення моніторингових досліджень здійснюється у 3 етапи:
 - I етап** – **підготовчий**, передбачає постановку мети, визначення об'єкта спостереження, встановлення термінів проведення моніторингу, вивчення відповідної літератури, підбір інструментарію.
 - II етап** – **практичний**: збір інформації через проведення співбесід, тестувань, анкетувань, відвідування уроків, проведення контрольних, тестових робіт, позакласних заходів.
 - III етап** – **аналітичний**: аналіз і систематизація інформації, розробка рекомендацій та пропозицій, формування висновків.

13. Відповідальність щодо здійснення внутрішнього моніторингу.

- 13.1. Відповідальність за організацію роботи щодо здійснення внутрішнього моніторингу покладається на адміністрацію ліцею.
- 13.2. **Моніторингова служба ліцею**: забезпечує виконання покладених на неї завдань з питань здійснення внутрішнього моніторингу відповідно до Законів України “Про освіту”, “Про повну загальну середню освіту“, нормативно-правових актів щодо організації освітнього процесу, проводить внутрішній моніторинг, координує і контролює діяльність щодо забезпечення об'єктивності, валідності,

надійності, врахування психолого-педагогічних особливостей, систематичності, гуманістичної спрямованості;

- проводить єдину науково-методичну політику з питань здійснення внутрішнього моніторингу, впровадження нових технологій діагностування, направлених на забезпечення синхронності процесів спостереження, замірювання, отримання на цій основі знань про стан об'єкта з подальшим моделюванням, прогнозуванням та прийняттям відповідного управлінського рішення;
- розробляє систему здійснення внутрішнього моніторингу;
- забезпечує опрацювання та прийняття нових, перегляд і скасування попередніх методик щодо здійснення внутрішнього моніторингу, здійснює контроль за їх виконанням;
- забезпечує функціонування системи внутрішнього моніторингу в закладі освіти;
- веде облік моніторингових досліджень;
- організовує підготовку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників з питань здійснення моніторингових досліджень;
- організовує і проводить наради, конференції, семінари, виставки з питань моніторингу;
- бере участь у міжнародному співробітництві з питань моніторингових досліджень.

14. Очікувані результати:

14.1. Отримання результатів щодо оцінки стану освітнього процесу в ліцеї.

14.2. Покращення функцій управління освітнім процесом, накопичення даних для прийняття управлінських та тактичних рішень.

15. Підсумки моніторингу.

15.1. Загальні підсумки моніторингу якості освітнього процесу підводяться двічі на рік (за результатами I семестру, навчального року).

15.2. Підсумки моніторингу узагальнюються у схемах, діаграмах, висвітлюються в аналітично-інформаційних матеріалах.

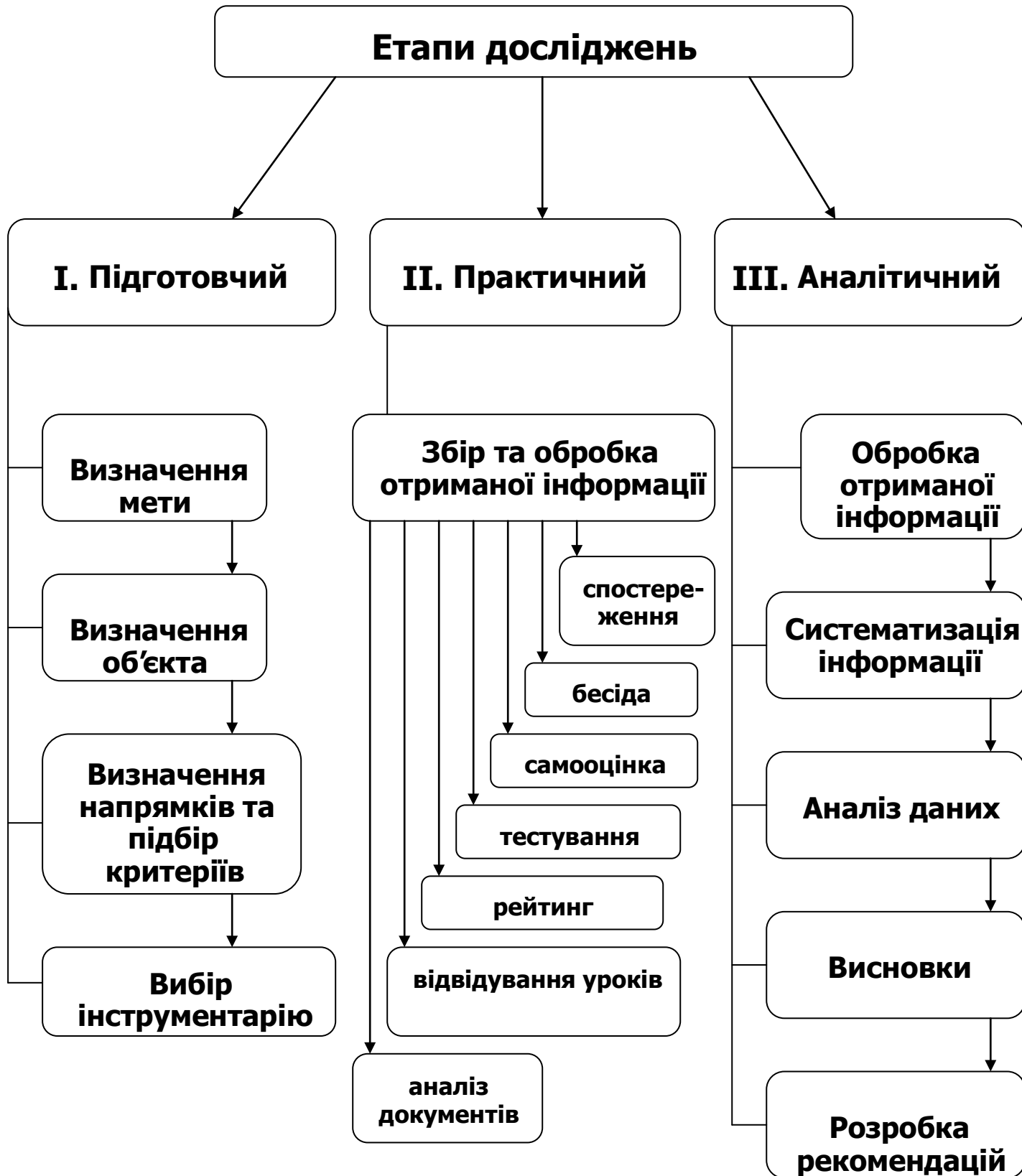
15.3. Дані моніторингу можуть використовуватись для обговорення на засіданнях предметних кафедр, нарадах при директору, засіданнях педагогічної ради ліцею.

15.4. За результатами моніторингу розробляються рекомендації, приймаються рішення щодо планування та корекції роботи.

15.5. Результати моніторингу якості освітнього процесу в ліцеї висвітлюються на сайті закладу освіти.

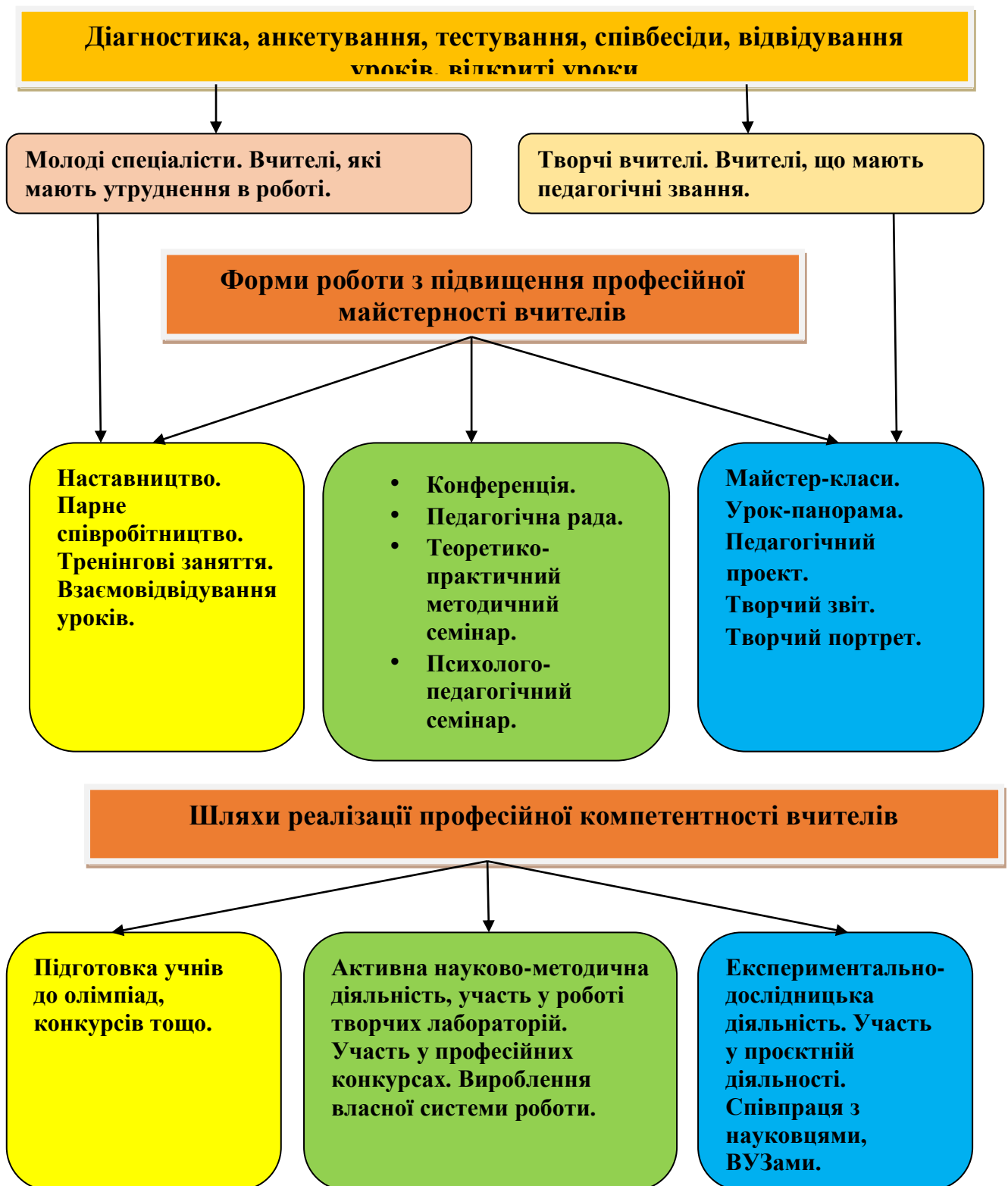
16. Контроль за проведенням моніторингу здійснює адміністрація ліцею.

- 16.1. Періодичність проведення моніторингових досліджень визначається адміністрацією ліцею.
 - 16.1.1. Особи, що здійснюють моніторинг, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації.
 - 16.1.2. Особи, які організують моніторинг, несуть персональну відповідальність за обробку даних моніторингу, їх аналіз та використання, поширення результатів.
 - 16.1.3. З урахуванням змін, що відбуваються в освіті, можливий перегляд системи показників моніторингу та вдосконалення методів і напрямків досліджень.
- 16.2. За результатами моніторингу готуються аналітичні матеріали. Зазначені матеріали включають аналітичну інформацію та пропозиції щодо покращення якості освітнього процесу в ліцеї.
- 16.3. Моніторинг передбачає широке використання сучасних інформаційних технологій на всіх етапах: збирання, обробка, зберігання, використання інформації. Зберігання та оперативне використання інформації здійснюється за допомогою електронного зв'язку й регулярного поповнення електронних баз даних.

Алгоритм
процесу формування та удосконалення
професійної компетентності педагогів

Мета: удосконалення професійної педагогічної майстерності вчителів.

Очікуваний результат: професійно компетентний колектив школи і як наслідок – компетентний випускник

Моніторингова карта ліцею

№ з/п	Об'єкти	Показники	Аналізовані питання
1.	Статистика	1. 1. Кількісні	<p>Контингент учнів по класах. Розподіл за профілем навчання. Охоплення навчанням дітей та підлітків шкільного віку. Охоплення харчуванням. Травматизм серед учасників освітнього процесу .</p>
2.	Учні	2.1. Кількісні	<p>Кількісний, віковий склад, кількість хлопців та дівчат, кількість учнів, що навчається рідною мовою поділ на групи при вивченні окремих предметів (іноземна мова, трудове навчання, фізична культура та інші). Рух учнів. Дані по кожному класу. Правопорушення серед учнів.</p>
		2.2. Результати навчальної діяльності	<p>Мотивація навчальної діяльності. Результативність освітнього процесу . Рівень успішності. Рівень навчальних досягнень учнів за рік. Результати ДПА випускників 9-х класів. Збереження контингенту учнів 10-11 класів. Результати ДПА випускників 11-х класів. Нагородження випускників 11-х класів. Здобуття повної базової освіти випускниками 9-х класів. Працевлаштування.</p>
		2.3. Рівень фізичного розвитку	<p>Розподіл учнів за групами здоров'я. Динаміка захворюваності.</p>
		2.4. Організація харчування в ліцеї	<p>Охоплення харчуванням. Якість і смак їжі, склад ліцейського меню. Режим харчування. Чистота та облаштування їдальні, чистота посуду та столів, культура обслуговування. Дотримання санітарно-гігієнічних норм.</p>
3.	Вчителі	3.1. Кількісні	<p>Чисельність. Наявність вакансій. Освіта. Вік. Стаж роботи. Кваліфікація. Звання. Результати курсової перепідготовки. Аналіз руху кадрів. Аналіз заохочень.</p>

		3.2. Рівень професійної підготовленості	Рівень професійної підготовки. Вивчення професійних ціннісних орієнтацій учителя.
		3.3. Рівень педагогічної діяльності	Педагогічний моніторинг. Рівень громадської та суспільної діяльності вчителя. Рівень самоосвітньої діяльності вчителя. Рівень роботи з обдарованими дітьми.
4.	Матеріально технічне та методичне забезпечення	4.1. Технічне та методичне забезпечення кабінетів	Наявність електронних засобів навчання. Стан кабінетів та приміщень. Наявність технічних засобів навчання.
		4.2. Забезпеченість підручниками	Акція «Подаруй книгу ліцейській бібліотеці». Динаміка читачів бібліотеки. Стан накопичення бібліотечного фонду. Стан забезпечення підручниками навчального закладу. Стан забезпечення підручниками по класах. Стан накопичення методичної літератури. Стан накопичення наукової літератури. Стан накопичення художньої літератури. Стан накопичення довідкової літератури.
5.	Система управління	5.1. Якість управління	Ефективність діяльності навчального закладу. Ефективність управлінської діяльності. Ефективність управлінських рішень. Участь керівних кадрів у методичній роботі. Участь учителів у методичній роботі.
6.	Батьки	6.1. Соціальний склад сімей	Дослідження соціального складу сімей, освіта батьків, вік, зайнятість.
		6.2. Рівень співпраці школи та батьків	Дослідження рівня співпраці ліцею та батьків.
		6.3. Вивчення запитів батьків	Вивчення запитів батьків з різних аспектів освітнього процесу.
7.	Громадськість	7.1. Соціальна карта мікрорайону	Неблагополучні сім'ї. Сім'ї пільгових категорій та кількість дітей у них. Різні групи населення: інваліди, учасники ВВВ, літні люди, які потребують допомоги.
		7.2. Рівень співпраці з громадськими організаціями	Дослідження рівня співпраці з громадськими організаціями.